

VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA
(asignavimų valdytojo kodas 909002076)

2020-2022-ŪJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

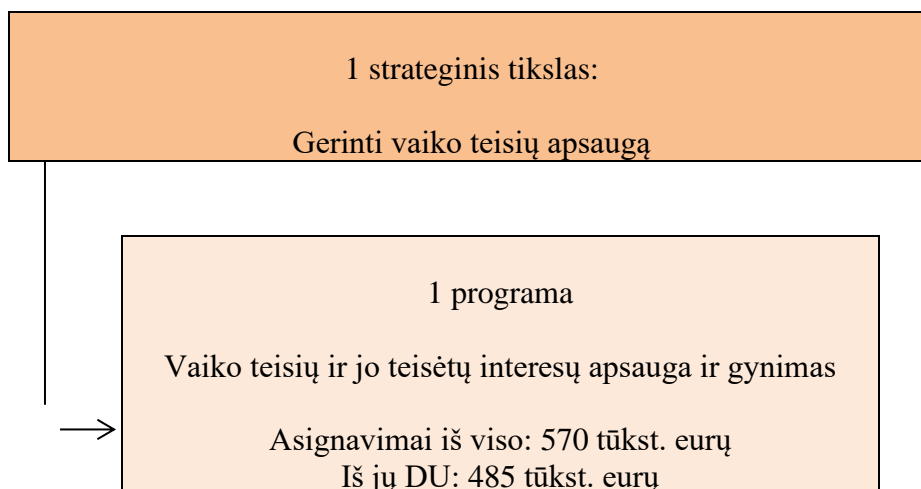
I SKYRIUS
MISIJA

Ginti vaiko teises ir atlikti vaiko teisių užtikrinimo ir apsaugos priežiūrą bei kontrolę Lietuvoje

II SKYRIUS
VEIKLOS PRIORITETAI

1. Siekti tarptautinės ir nacionalinės teisės aktuose nustatytų vaiko teisių ir jo teisėtų interesų įgyvendinimo, ypatingą dėmesį skiriant:
  - a) Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo Lietuvoje, taip pat nacionalinės teisės normų, skirtų vaiko teisių apsaugai, vykdymo stebėsenai, kuri bus vykdoma atliekant tyrimus dėl vaiko teisių apsaugos srityje egzistuojančių problemų (2019 m. – 3, 2020 m. – 3, 2021 – 3, 2022 – 3), individualių skundų tyrimų (2019 m. – 350, 2020 – 350, 2021 – 350, 2022 – 350), apsilankymų globos, švietimo, sveikatos priežiūros ir kt. institucijose (2019 m. – 20, 2020 – 18, 2021 – 18, 2022 – 18), bendradarbiavimui ir bendravimu su valstybės, savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis ir vaikų organizacijomis (2020 m. I – IV ketv.);
  - b) dalyvavimui formuojant politiką, susijusią su vaiko teisių apsauga, visuomenės bei valdžios institucijų nuomones, konkrečių siūlymų dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo ir/ar praktinio įgyvendinimo problemų teikimui visose vaiko teisių užtikrinimo srityse, užtikrinant vaikų dalyvavimą su jais susijusių klausimų sprendime, dėmesį koncentruojant į vaiko globos, vaikų apsaugos nuo smurto ir pagalbos jiems prieinamumo užtikrinimo, vaikų sveikatos apsaugos, švietimo, tėvų galimybių derinti darbą ir šeimos gyvenimą užtikrinimo srityse, teismo sprendimų, susijusių su vaikais (ypatingai bendravimo teisių), vykdymo problemas (2020 m. I - IV ketv.); Planuojama dalyvauti darbo grupėse (2019 m. – 5, 2020 – 5, 2021 – 5, 2022 – 5), bent 30 susitikimų bei problemų aptarimų (2019 m. – 30, 2020 – 30, 2021 – 30, 2022 – 30).
  - c) teisėkūros proceso vertinimui ir įtakos jam darymui teikiant pastabas ir pasiūlymus dėl parengtų teisės aktų, susijusių su vaiko teisių apsauga, projektų, taip pat teikiant konkrečius siūlymus institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo ar naujų priėmimo (2020 m. I – IV ketv.). Planuojama pateikti ne mažiau kaip 35 pasiūlymus (pastabas) dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo (įskaitant ir išvadas/nuomones dėl kitų institucijų parengtų teisės aktų projektų).
  - d) institucijų, veikiančių vaiko teisių užtikrinimo procese, veiklos efektyvumo, institucijų bendradarbiavimo ir veiklos koordinavimo problemoms (2020 m. I - IV ketv.);
  - e) prieinamumo naudotis neteisminiu vaiko teisių gynimo institutu didinimui (per individualių skundų vaiko teisių apsaugos kontrolieriui nagrinėjimą), užtikrinant kuo trumpesnius ir neviršijančius 3 mėnesių skundų išnagrinėjimo terminus (2020 m. I - IV ketv.);
  - f) vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus rekomendacijų ir rekomendacinio pobūdžio sprendimų vykdymui (įgyvendinimui) bei visuomenės skatinimui dalyvauti vaiko teisių užtikrinimo procese (2020 m. I-IV ketv.); Planuojama, kad 2020-2022 m. bus pašalinta iki 70 proc. nustatytų pažeidimų, nustatytų vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus atliktų tyrimų metu (t.y. bus įgyvendinta 70 proc. rekomendacijų).

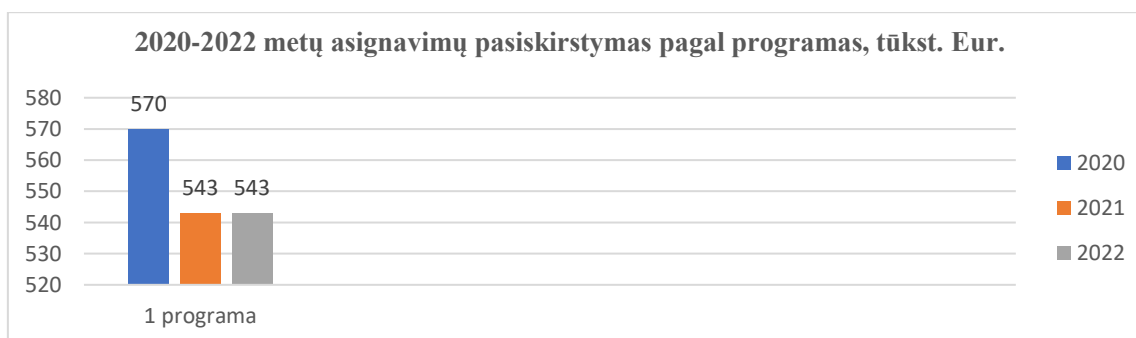
III SKYRIUS STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

1 lentelė. 2020 – 2022 –ųjų metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	2020-ųjų asignavimai				2021-ųjų asignavimai				2022-ųjų asignavimai					
		Iš viso	Iš jų išlaidoms			Iš viso	Iš jų išlaidoms			Iš viso	Iš jų išlaidoms				
			Iš viso	Darbo užmokesčiui	Turtui įsigyti		Iš viso	Iš viso	Darbo užmokesčiui		Turtui įsigyti	Iš viso	Iš viso	Darbo užmokesčiui	Turtui įsigyti
1	Vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga ir gynimas	570	570	485		543	543	471		543	543	471			
	Iš viso asignavimų programoms	570	570	485		543	543	471		543	543	471			

2 grafikas. (n–n + 2) metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

Šis vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus veiklos tikslas įtvirtintas Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatyme. Jo įgyvendinimas apima Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugą, vykdymo kontrolę ir priežiūrą; fizinių ir juridinių asmenų skundų dėl galimų vaiko teisių pažeidimų tyrimą; pasiūlymų dėl priemonių vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugai pagerinti, dėl galiojančių teisės aktų pakeitimo ir naujų teisės aktų priėmimo bei politikos, susijusios su vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsauga, formavimo bei įgyvendinimo teikimą Respublikos Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei; visuomenės informavimą apie savo veiklą bei vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugos padėtį Lietuvoje.

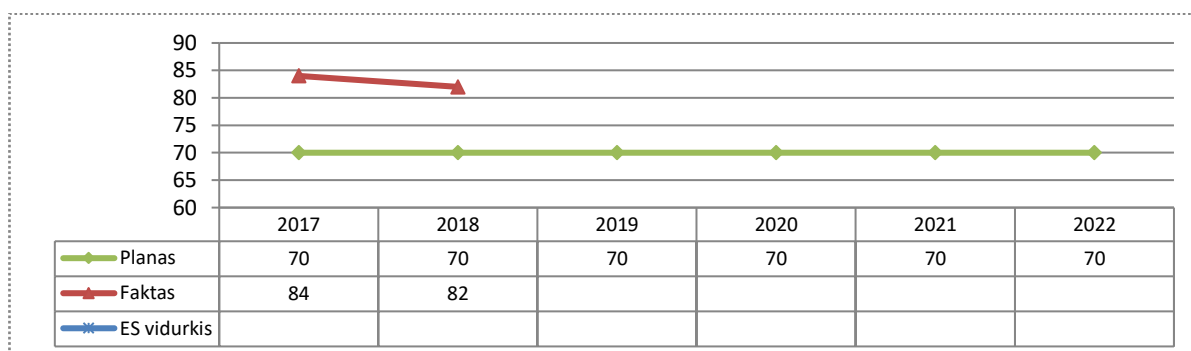
EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

Nustatyti Įstaigos strateginio tikslo įgyvendinimo efekto vertinimo kriterijai parodo ne tik naudą, kurią gauna Įstaigos pareiškėjai, pateikę vaiko teisių apsaugos kontrolieriui skundą dėl galimai pažeistų vaiko teisių (greitas skundo nagrinėjimas, vaiko teisių pažeidimų identifikavimas), bet ir valstybės bei savivaldos institucijų, taip pat visuomenės požiūrio į vaiko teisių apsaugos problemas ir jų sprendimus, pokyčius. Šiuos pokyčius atspindi vaiko teisių apsaugos kontrolierės rekomendacijų ir pasiūlymų dėl nustatytų vaiko teisių pažeidimų šalinimo ar sisteminių problemų šioje srityje sprendimo, įgyvendinimas, taip pat pateiktų pasiūlymų dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo svarstymas ir nagrinėjimas kompetentingose institucijose.

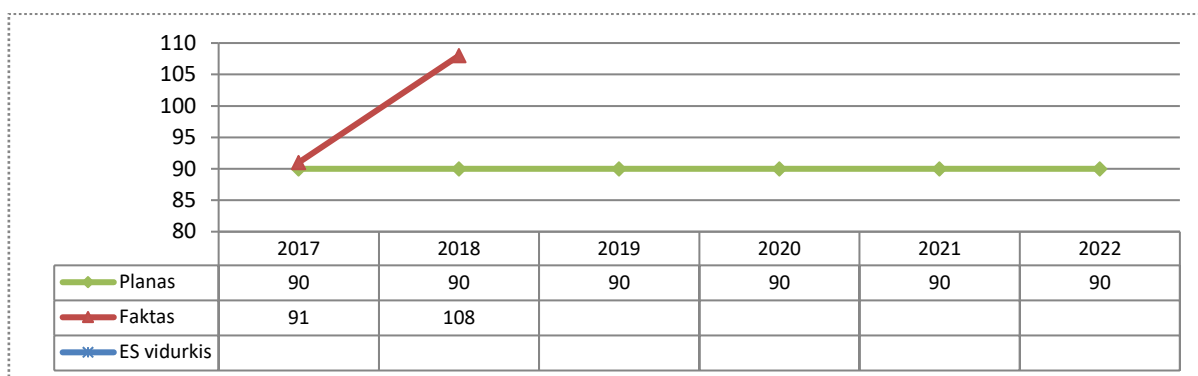
Vaiko teisių apsaugos kontrolierės rekomendacijų ir pasiūlymų vykdymo (nagrinėjimo) kriterijai parodo visuomenės bei valstybės ir savivaldybių institucijų įtraukimą į vaiko teisių apsaugos problemų sprendimą, vaiko teisių pažeidimų šalinimą, taip pat skatins suvokimą apie vaiko teisių propagavimo ir užtikrinimo aktualumą.

Nustatyti efekto vertinimo kriterijai sudaryti taip, kad leistų nustatyti realius pokyčius (pamatuojami), reikšmes galima palyginti su praėjusių ataskaitinių laikotarpių Įstaigos veiklos efektyvumo kriterijų reikšmėmis. Kriterijų reikšmių apskaičiavimo metodas aiškiai apibrėžtas. Vertinimo kriterijų reikšmei apskaičiuoti naudojami patikimi duomenys, pagrįsti kitų institucijų oficialia informacija apie pateiktų rekomendacijų ir/ar pasiūlymų nagrinėjimą bei įgyvendinimą.

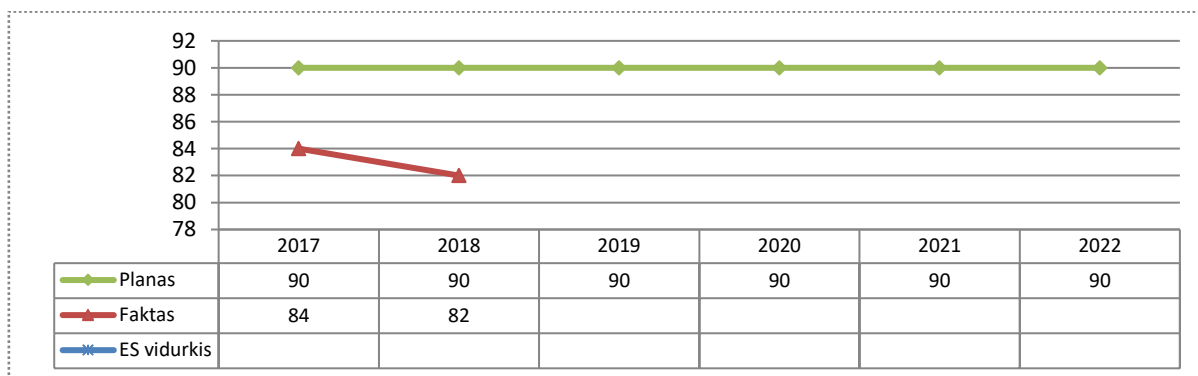
3 grafikas. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus sprendimų ir rekomendacijų, priimtų išnagrinėjus, skundą (us) vykdymas, išreikštas procentine išraiška

4 grafikas. Ištirtų skundų santykis su per metus gautais skundais, išreikštas procentine išraiška

5 grafikas. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus kompetentingoms institucijoms pateiktų pasiūlymų dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo ir (ar) praktinių vaiko teisių apsaugos užtikrinimo problemų sprendimo būdų svarstymas ir nagrinėjimas kompetentingose institucijose, išreikštas procentine išraiška

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

Vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga ir gynimas (01)

Bendroji informacija apie programą

Ši programa įgyvendina Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos prioritetą siekti tarptautinės ir nacionalinės teisės aktuose nustatytų vaiko teisių ir jo teisėtų interesų įgyvendinimo, ypatingą dėmesį atkreipiant į:

- a) Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo Lietuvoje, taip pat nacionalinės teisės normų, skirtų vaiko teisių apsaugai, vykdymo stebėseną, individualių skundų tyrimą, apsilankymus globos, švietimo, sveikatos priežiūros ir kt. institucijose, bendradarbiavimą ir bendravimą su valstybės, savivaldybių institucijomis, nevyriausybinėmis ir vaikų organizacijomis;
- b) dalyvavimą formuojant politiką, susijusią su vaiko teisių apsauga, visuomenės bei valdžios institucijų nuomones, konkrečių siūlymų dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo ir/ar praktinio įgyvendinimo problemų teikimą;

c) teisėkūros proceso vertinimą ir įtakos jam darymą teikiant pastabas ir pasiūlymus dėl parengtų teisės aktų, susijusių su vaiko teisių apsauga, projektų, taip pat teikiant konkrečius siūlymus institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo ar naujų priėmimo;

d) institucijų, veikiančių vaiko teisių užtikrinimo procese, veiklos efektyvumo problemas, institucijų bendradarbiavimo ir veiklos koordinavimo skatinimą;

e) prieinamumo naudotis neteisminiu vaiko teisių gynimo institutu didinimą;

f) vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus rekomendacijų ir rekomendacinio pobūdžio sprendimų vykdymą (įgyvendinimui) bei visuomenės skatinimą dalyvauti vaiko teisių užtikrinimo procese. Per šią programą bus įgyvendinamos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus funkcijos, numatytos Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatyme:

- 1) kontroliuoti ir prižiūrėti kaip yra įgyvendinamos Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugą, nuostatos Lietuvoje;
- 2) tirti skundus dėl fizinių ir juridinių asmenų veiksmų ar neveikimo, dėl kurių pažeidžiamos (manoma, kad pažeidžiamos) ar gali būti pažeistos vaiko teisės ar jo teisėti interesai, taip pat skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo vaiko teisių apsaugos srityje;
- 3) teikti Respublikos Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei pasiūlymus dėl priemonių vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugai pagerinti, dėl galiojančių teisės aktų pakeitimo ir naujų teisės aktų priėmimo bei politikos, susijusios su vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsauga, formavimo bei įgyvendinimo;
- 4) informuoti visuomenę apie savo veiklą bei vaiko teisių ir jo teisėtą interesų apsaugos padėtį Lietuvoje Įstaigos interneto tinklalapyje, o esant galimybei – ir per kitas visuomenės informavimo priemones arba susitikimuose su gyventojais, suinteresuotų institucijų, įstaigų ir organizacijų atstovais.

Programa yra daugiametė ir tęstinė, apimanti svarbiausias Įstaigai pavestas funkcijas, kuriai reikalingos valstybės biudžeto lėšos.

Šios programos įgyvendinimui 2020 metais planuojama skirti 570 tūkst. eurų. Veiklos efektyvumo analizės duomenys rodo, kad skiriamų asignavimų (sąnaudų) panaudojimas yra efektyvus. Dėl Įstaigos veiklos specifiškumo, veiklos sąnaudų ir naudos santykis atsiskleidžia per programos rezultato ir produkto kriterijus.

Programos kiekybinis ir kokybinis vertinimas yra išreikštas strateginio tikslo efekto bei programos uždavinių ir priemonių rezultato bei produkto vertinimo kriterijais.

Programą įgyvendina Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos valstybės tarnautojai, kurie nagrinėja pareiškėjų skundus, rengia pasiūlymus dėl teisės aktų projektų tobulinimo ar naujų priėmimo, rengia teisės aktų projektus, išvadas dėl pateiktų derinti teisės aktų projektų ir darbuotojai, dirbantys darbo sutarčių pagrindais.

Šios programos įgyvendinimui 2020 metais numatytos 24 pareigybės.

Programos koordinatorius vyresnioji specialistė (vyr. finansininkė) Nijolė Veniūtė, tel. 210 71 77, el. paštas Nijole.veniute@vtaki.lt

	jų atitikimo vaiko teises reglamentuojantiems teisės aktams analizė																	
01-02-03	Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus savo iniciatyva pradėti tyrimai dėl galimo vaiko teisių ir jo teisėtų interesų pažeidimo	148,9	148,9	128		167	167	146		160	160	146		160	160	146		
01-03	Uždavinys: priemonių, sprendimų, skirtų pagerinti vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą, koreguoti formuojamą ir įgyvendinamą politiką, susijusią su vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga Lietuvoje, inicijavimas	9,4	9,4	9		12	12	10		10	10	9		10	10	9		
01-03-01	Priemonė: Dalyvavimas darbo grupėse, rengiančiose su vaiko teisių apsauga susijusius teisės aktus, pasiūlymų inicijuojamiems teisės aktų projektams teikimas																	
01-03-02	Priemonė: Dalyvavimas pasitarimuose, seminaruose su institucijomis, kurių veikla susijusi su vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga, turint tikslą sukaupti objektyvią informaciją apie praktikoje kylančias problemas, kurių išanalizavimus bus apsprendžiami optimalūs ir realūs jų sprendimų būdai	9,4	9,4	9		12	12	10		10	10	9		10	10	9		
01-04	Uždavinys: visuomenės informavimas apie vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą Lietuvos Respublikoje; vaikų teises ir jų teisėtus interesus, vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus veiklą bei visuomenės savimonės vaiko teisių politikos ir jos įgyvendinimo atžvilgiu, keitimas	52,7	52,7	34		59	59	39		54	54	39		54	54	39		
01-04-01	Priemonė: vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus ir patarėjų pranešimai tarptautinio ir nacionalinio lygmens konferencijose, seminaruose, dalyvavimas diskusijose, bendradarbiavimo su kompetentingomis užsienio valstybių institucijomis	41,7	41,7	34		49	49	39		44	44	39		44	44	39		

	plėtojimas, dalyvavimas viešose diskusijose, susijusiose su vaiko teisių propagavimu ir problemų aptarimu.																
01-04-02	Visuomenės švietimas	11	11			10	10			10	10			10	10		
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos biudžetas	511	511	432		570	570	485		543	543	471		543	543	471	
	Iš jo:	511	511	432		570	570	485		543	543	471		543	543	471	
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos																
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės lėšos																
	1.3. Tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos																
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)																
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	511	511	432		570	570	485		543	543	471		543	543	471	

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2019-ųjų	2020-ųjų	2021-ųjų	2022-ųjų
	1 tikslas: gerinti vaiko teisių apsaugą				
R-01-01-01	Nustatytų vaiko teisių pažeidėjų, nagrinėjant skundus, skaičius ir jų veiksmų ar neveikimo įvertinimas ir/ar jo atsakomybės klausimo iškėlimas, išreikštas procentine išraiška	100	100	100	100
R-01-01-02	Pašalintų pažeidimų, nustatytų atlikto tyrimo metu ir nurodytų vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus sprendimuose, skaičius, išreikštas procentine išraiška	70	70	70	70
R-01-01-03	Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus pateiktų pasiūlymų dėl teisės aktų tobulinimo procentinis santykis su vykdomosios ir įstatymų leidžiamosios valdžios priimtais ir įgyvendintais pasiūlymais, išreikštas procentine išraiška	35	35	35	35
	1 tikslo 1 uždavinys: Kvalifikuotas, nešališkas galimo vaiko teisių ar jo teisėtų interesų pažeidimo ištyrimas, juridškai pagrįstų ir optimaliai vaiko interesus atitinkančių sprendimų priėmimas				
P-01-01-01-01	ištirtų skundų skaičius	350	350	350	350
	1 tikslo 2 uždavinys: Teisės aktų įgyvendinimo ir institucijų, susijusių su vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga, priežiūra ir kontrolė				
P-01-01-02-01	Kontrolinių kelionių, aplankytų institucijų, įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų, šeimų ir šeimynų, vaikų skaičius	25	20	18	18
	1 tikslo 3 uždavinys: Priemonių, sprendimų, skirtų pagerinti vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą, koreguoti formuojamą ir įgyvendinamą politiką, susijusią su vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga Lietuvoje, inicijavimas				
P-01-01-03-01	Pateikti pasiūlymai kompetentingoms institucijoms dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo	45	35	30	30
P-01-01-03-02	Dalyvavimas darbo grupėse	5	5	5	5
P-01-01-03-03	Susitikimų, problemų aptarimų skaičius	30	30	30	30

P-01-01-03-04	Atlikti sričių, kuriose pastebimi vaiko teisių pažeidimai, tyrimai ir analizės (apibendrinimai)	3	3	3	3
	1 tikslo 4 uždavinys: Visuomenės informavimas apie vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsaugą Lietuvos Respublikoje; vaikų teises ir jų teisėtus interesus, vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus veiklą bei visuomenės savimonės vaiko teisių politikos ir jos įgyvendinimo atžvilgiu, keitimas				
P-01-01-04-01	Numatomų vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus ir patarėjų pranešimų, dalyvavimų tarptautiniuose ir nacionaliniuose seminaruose, susitikimuose, skaičius	60	60	60	60
P-01-01-04-02	Publikacijų, išleistų leidinių, vaizdinių priemonių, informacijos pateikimo viešojoje erdvėje skaičius	60	60	60	60

V SKYRIUS
ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR VALDYMO IŠLAIDOS

5 lentelė. Informacija apie institucijos (ministro valdymo srities) žmogiškuosius išteklius, asignavimus jiems išlaikyti ir valdymo išlaidas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2019 metai				2020 metai				2021 metai				2022 metai			
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		
1.	Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga	24	17	432	511	24	17	485	570	24	17	471	543	24	17	471	543
Iš viso																	

Reikšmingi darbo užmokesčio ir valdymo išlaidų pokyčiai planuojamu laikotarpiu nenumatomi.

VI SKYRIUS
VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

6 lentelė. Veiklos efektyvumo didinimo kryptys

Bendrosios veiklos sritis	Planuojami atlikti darbai	Laukiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas
	esant galimybės tobulinti Įstaigos organizacinę struktūrą ir tobulinti žmogiškųjų išteklių valdymą.	Didės galimybės pasiekti užsibrėžtų efekto, rezultato ir produkto kriterijų reikšmių	2020-2022
	stiprinti tarnautojų administracinius gebėjimus	Didės tarnautojų kvalifikacija	2020-2022
	siekti didesnio teiktų rekomendacijų (sprendimų) vykdymo įgyvendinimo, didesnio nustatytų vaiko teisių pažeidimų pašalinimo procento, stiprinant rekomendacijų (sprendimų) vykdymo kontrolę, aktyvinant bendradarbiavimą su institucijomis bei visuomenės švietimo vaiko teisių užtikrinimo srityje veiklas	Didės visuomenės supratimas apie vaiko teises; Mažės tolerancija vaiko teisių pažeidimams; Bus pašalinta daugiau nustatytų vaiko teisių pažeidimų.	2020-2022
	didinti per metus gaunamų ir ištariamų skundų santykį	Sutrumpės skundų ištyrimo terminai	2020-2022